

CULTURA 8 novembre 2023 2.00 h

TOT RECORDANT

Montserrat Vayreda, la poetessa de l'Empordà

- El 2006 ens va deixar l'autora que més bé va descriure els pobles de les dues comarques i en va escriure

Montserrat Vayreda, en la casa que tenia a Figueres. MANE.

LLUÍS SIMON

Tal dia com avui fa 17 anys ens va deixar Montserrat Vayreda i Trullol quan en tenia 82. Era considerada la poetessa, en majúscula, de l'Empordà. La seva pèrdua va posar fi a una

generació irrepètible de poetes de la comarca. Va anar molt més enllà dels versos i va escriure unes cròniques comarcals que encara són imprescindibles per entendre la seva rellevància en la literatura del país. Narcís Pijoan la va anomenar “la consciència poètica de l'Alt Empordà”.

PUBLICIDAD

Vayreda va néixer a Lladó el 28 d'agost del 1924 al mas familiar de Segueró. Es va traslladar a Figueres quan tenia només tres anys i va viure gairebé sempre a la capital, tot i que també se la podia trobar a Avinyonet. Els seus mentors i mestres van ser Carles Fages de Climent i Jaume Maurici, que també ho van ser de Maria Àngels Vayreda i Maria Àngels Anglada. Els seus referents, ho reconeixia ella mateixa, eren grans clàssics com Verdaguer i Maragall.

Es va formar en un entorn i context extraordinàriament favorable perquè explotés les seves excepcionals condicions literàries. Era descendent i familiar de pintors, escriptors i biòlegs reconeguts sobretot a les comarques gironines. Va estudiar uns anys a Barcelona, on ben aviat es va fer un lloc en els cercles literaris del país. Va ser reconeguda amb la Ginesta d'Or

als Jocs Florals de Perpinyà i el títol de Mestra en Gai Saber. El 1999 la Generalitat li va concedir la Creu de Sant Jordi. Als últims anys també va rebre la Distinció al Mèrit Cultural de la Facultat de Lletres de Girona.

Tot i que era coneguda sobretot com a poeta, Vayreda va conrear molts gèneres. Va fer llibres adreçats a tots els públics, fins i tot l'infantil, i va demostrar que dominava tant la prosa com els versos, que no només eren originals, sinó que tenien una gran força i eren a l'abast de tothom. La major part de la seva obra la va escriure en català, però també va fer poesia en castellà.

La tenacitat i obstinació van ser alguns dels seus trets més remarcables, així com la seva personalitat. Les cròniques sobre els paisatges que l'envoltaven són encara poderoses perquè aquell és un país que ha deixat d'existir. Estan reunides en els imprescindibles volums d' Els pobles de l'Empordà, L'empordà màgic i La màgia del Baix Empordà. Describia no només el paisatge, sinó els monuments, els costums i la vida dels homes i les dones. Va ser la millor guia turística que ha tingut mai l'Empordà i Figueres.

L'escriptora va ser l'ànima d'un seguit de manifestacions culturals ciutadanes i comarcals, entre les quals l'antiga Festa de la Poesia del Casino Menestral figuerenc, de la qual, juntament amb Carme Guasch, va ser organitzadora. Va ser present en els actes d'homenatge a figuerencs il·lustres, i va formar part del jurat de molts premis literaris, va prologar llibres i va elaborar programes de ràdio.